

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA
zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice
w zachodniej części gminy w miejscowości Bystra (obręb Bystra Śląska), w rejonie ul. Niecałej i ul.
Szczyrkowskiej**

grudzień 2017

WYKONAWCA:

P.A.NOVA S.A.
44-100 Gliwice, ul. Górnych Wałów 42
NIP 631-020-04-17
www.pa-nova.com.pl
KRS 0000272669 Sąd Rejonowy Wydz. X Gospodarczy w Gliwicach
Kapitał zakładowy: 10.000.000,00 zł
Konto: Fortis Bank Polska S.A. Oddział w Gliwicach
61 1000 1172 0002 3304 9577 5001
Dział projektowy:
tel.: +48 (32) 4004-103
tel./fax.: +48 (32) 4004-201
pracownia@pa-nova.com.pl

Spis treści

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	3
2. Informacje wstępne.....	5
3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem	6
4. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem	8
4.1. Ukształtowanie powierzchni terenu	8
4.2. Budowa geologiczna	8
4.3. Warunki glebowe	9
4.4. Warunki atmosferyczne.....	10
4.5. Wody powierzchniowe.....	11
4.6. Wody podziemne	11
4.7. Warunki florystyczno-faunistyczne	11
5. Informacje o projekcie planu	13
5.1 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	13
5.2 Prezentacja projektu planu.....	14
5.3 Zapisy planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko	14
6. Identyfikacja wpływu ustaleń planu na środowisko	15
6.1 Przewidywane oddziaływania na środowisko.....	15
6.3 Ocena istotności przewidywanych oddziaływań.....	17
7. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego	18
8. Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej.....	22
8.1 Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla form ochrony przyrody i krajobrazu	22
8.2 Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej.....	22
8.3 Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze	22
8.4 Ocena wpływu na rośliny	22
8.5 Ocena wpływu na zwierzęta	22
8.6 Ocena wpływu na bioróżnorodność	22
9. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.....	23
10. Ocena rozwiązań projektu planu	23
10.1. Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.....	23
10.2. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych.....	23
10.3 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi.....	28
10.4 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	28
11. Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	28
12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu	28
13. Dokumenty uwzględnione przy sporządzaniu prognozy.....	30

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie niniejsze jest oceną oddziaływania na środowisko sporządzoną do projektu zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice w zachodniej części gminy w miejscowości Bystra (obręb Bystra Śląska), w rejonie ul. Niecałej i ul. Szczyrkowskiej, który w istocie stanowi zmianę obowiązującej uchwały Nr XLV/451/2010 Rady Gminy Wilkowice z dnia 17 września 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice dla terenów położonych w części Bystrej i Miesznej od ul. Szczyrkowskiej w kierunku zachodnim do granic parku krajobrazowego Beskidu Śląskiego, która dla przedmiotowego terenu ustanowiła przeznaczenie zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz zieleni leśną i nieurządzoną.

Dokument prognozy dostarcza niezbędnych informacji ułatwiających konstruktywny przebieg publicznej dyskusji nad projektem planu oraz powinien być pomocny przy podjęciu przez Radę Gminy ostatecznej decyzji o jego uchwaleniu. Ponadto, prognoza stanowi jeden z dokumentów, na którym mogą oprzeć swoje stanowisko organy opiniujące (uzgadniające) przedłożony im dokument planistyczny.

Podstawowym źródłem informacji są dane zebrane podczas wizji terenowej przeprowadzonej w maju i czerwcu 2017 roku przez autorów prognozy. Podczas prac terenowych prowadzono i dokonano oceny walorów krajobrazu i powiązań krajobrazowych. Zwracano uwagę na źródła i skutki oddziaływań antropogenicznych (np. hałas, degradacja środowiska, przekształcenia rzeźby, konflikty funkcjonalne). W prognozie wykorzystano opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Wilkowice oraz prognozę oddziaływania na środowisko sporządzoną do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice oraz z innych źródeł pisanych, które wymieniono w wykazie literatury.

W dalszej części prognozy zostały przeanalizowane możliwe skutki środowiskowe, jakie potencjalnie może powodować realizacja ustaleń planu, w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska w fazie realizacji i funkcjonowania planowanych przedsięwzięć. Następnie przeprowadzono analizę zgodności ustaleń projektu planu z celami ekologicznymi wyrażonymi w dokumentach nadrzędnych, a także w kontekście zasad zrównoważonego rozwoju ustalonych na bazie obowiązujących przepisów.

Podstawowym sposobem wizualizacji informacji jest rysunek prognozy sporządzony na rysunku projektu planu zagospodarowania przestrzennego, na którym przedstawiono wyniki prognozy skutków przedsięwzięć, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu. Wyniki prognozy skonstruowano bazując na porównaniu ocen jakości środowiska w obrębie przestrzeni objętej opracowaniem dla stanu aktualnego oraz prognozowanego.

Prognoza nie stanowi prawa miejscowego. Ustalenia i wnioski prognozy nie mają skutków prawnych.

Diagnoza stanu środowiska na obszarze opracowania

Projekt planu miejscowego będący przedmiotem postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w trakcie którego wykonano niniejszą prognozę dotyczy obszaru w rejonie ul. Niecałej i ul. Szczyrkowskiej w Bystrej, który obejmuje obszar o powierzchni około 2,31 ha

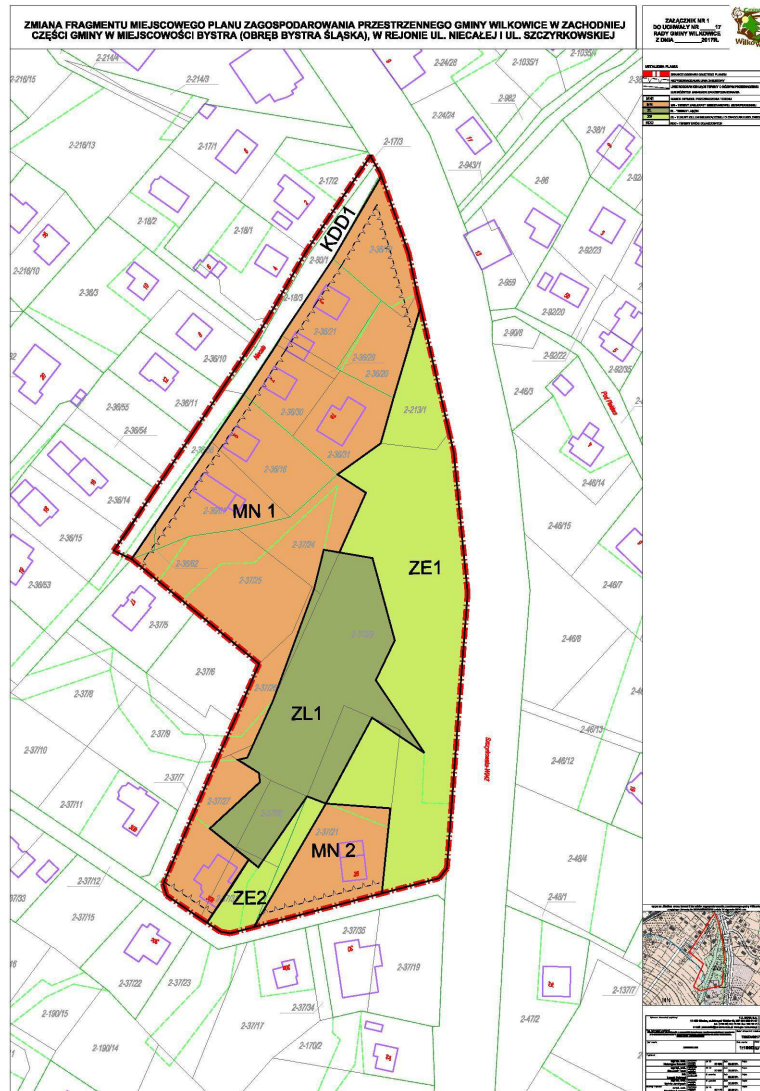
Teren opracowania to obszar przeciętnie cenny pod względem przyrodniczym.. Dominującą formą użytkowania stanowią lasy i zadrzewienia oraz łąki związane z istniejącą zabudową.

Krótką informacją o projekcie planu

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został zainicjowany w celu wskazania zgodnie z obowiązującym Studium terenów przeznaczonych na funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W założeniu projekt planu ma doprowadzić uwzględnienia wszystkich terenów przeznaczonych pod zabudowę w ramach obowiązującego

„Studium...” i w stanie istniejącym oraz do uregulowania zasad zagospodarowania przestrzeni według obowiązującego stanu prawnego.

Rys.1 Rysunek projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (pomniejszenie bezskalne)

Ocena potencjalnych skutków realizacji ustaleń planu dla środowiska

Projekt planu miejscowego w odniesieniu do stanu istniejącego, nie utrzymuje istniejące zagospodarowania wchodząc na tereny niezurbanizowane z zabudową.

Mając na uwadze skumulowane skutki wynikające z realizacji ustaleń planu, należy stwierdzić, iż ustalenia planu mają za zadanie minimalizować oddziaływania na lokalną florę i faunę, jednakże z uwagi na fakt wprowadzania na tereny niezainwestowane funkcji mieszkaniowych, oddziaływań tych nie da się zlikwidować.

Z analiz przeprowadzonych w prognozie wynika, że realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu przy uwzględnieniu kumulacji możliwych niekorzystnych oddziaływań, nie będzie znacząco oddziaływać na cele i przedmiot ochrony, tym bardziej że dla przedmiotowego obszaru obowiązuje już plan wprowadzający to przeznaczenie.

Synteza ustaleń prognozy oddziaływania na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu nie niesie istotnego ryzyka pogorszenia stanu środowiska w rejonie opracowania. Projekt przedmiotowego dokumentu:

- jest zgodny z podstawowymi zasadami i normami zrównoważonego rozwoju, a także wskazaniemi zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym;
- minimalizuje wpływ wzmożonej antropopresji, na stosunki wodne występujące na terenie objętym opracowaniem i obszarze przewidywanego oddziaływania inwestycji;
- nie zawiera ustaleń mogących powodować negatywny wpływ na formy ochrony przyrody – w obszarze opracowania jak również w najbliższej okolicy takie nie występują,
- nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować trwałe i nieodwracalne zagrożenia dla środowiska oraz oddziaływać niekorzystnie długofalowo na zdrowie ludzi, mając na uwadze istniejące oddziaływania wywoływane sąsiedztwem;
- nie zawiera ustaleń, których realizacja mogłaby pogorszyć długofalowo komfort życia lokalnej społeczności.

2. Informacje wstępne

Podstawą formalną do realizacji opracowania jest zlecenie Urzędu Gminy w Wilkowicach.

Artykuł 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 353 z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o ocenach oddziaływania na środowisko”, wprowadza obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Jest ona jednym z elementów postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych, do których zaliczane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wymagania, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zawiera art. 51 ust. 2 powołanej wyżej ustawy. Stopień szczegółowości prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Bielsku Białej. Oba uzgodnienia wymagają, aby informacje zawarte w prognozie były zgodne z art. 51 przywołanej wyżej ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wymagania wynikające z artykułu 51 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko zostały uwzględnione w niniejszej prognozie, w stopniu, na jaki pozwala stan współczesnej wiedzy oraz zawartość, szczegółowość i etap przyjęcia przedmiotowego dokumentu planistycznego. W przypadku wątpliwości, przy ocenie zagrożenia kierowano się zasadą przezorności przyjmując najbardziej niekorzystny z możliwych scenariusz wydarzeń.

Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Punktem wyjścia do prognozowania przyszłych potencjalnych zmian jest znajomość aktualnych warunków środowiskowych na terenie opracowania. Podstawowym źródłem tych informacji są dane zebrane podczas wizji terenowej przeprowadzonej przez zespół projektowy. W prognozie wykorzystano także opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Wilkowice oraz inne źródła, które wymieniono w wykazie literatury. Należą do nich między innymi wyniki monitoringu poszczególnych komponentów środowiska publikowane w komunikatach i raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, prognozy i raporty dla innych, wcześniej przyjętych dokumentów powiązanych z projektem planu, program ochrony środowiska oraz waloryzacja przyrodnicza gminy.

Zakres prac terenowych był dostosowany do stopnia skomplikowania struktury środowiska przyrodniczego oraz szczegółowości danych archiwalnych. Kryterium zasadniczym wyboru metody kartowania terenu był utilitaryzm, czyli użyteczność uzyskanych danych z punktu widzenia ustalonych celów prognozy. Zwracano uwagę na źródła i skutki oddziaływań

antropogenicznych (np. hałas, degradacja środowiska, przekształcenia rzeźby, konflikty funkcjonalne) oraz zmiany w środowisku przyrodniczym (retrospekcja).

Opis sposobów i metod pozyskiwania danych przedstawiono szczegółowo w rozdziałach poświęconych poszczególnym eko-komponentom, natomiast do identyfikacji, analizy i oceny prawdopodobnych oddziaływań na środowisko planowanych funkcji terenu zastosowano metody optymalne dla stopnia szczegółowości ustalenia, którego dotyczy prognoza. Do oszacowania skutków środowiskowych wynikających z realizacji projektu planu wykorzystano między innymi z ustaleń planu, dotyczących rozwiązań infrastrukturalnych, które konfrontowano z wrażliwością terenów na poszczególne rodzaje presji antropogenicznych (np. emisja pyłów do powietrza, emisja hałasu, wprowadzanie wód opadowych lub roztopowych do wód lub do ziemi, wykorzystywanie zasobów środowiska, zanieczyszczenie gleby lub ziemi, niekorzystne przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu czy ryzyko wystąpienia poważnych awarii). W szczególności, przy opracowaniu prognozy zastosowano następujące metody: indukcyjno-opisową na podstawie danych archiwalnych, analogii środowiskowych, diagnozy stanu środowiska na podstawie kartowania terenowego i analiz kartograficznych.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy przyjęto podstawowe założenie, że zapisy ustaleń projektu planu przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców.

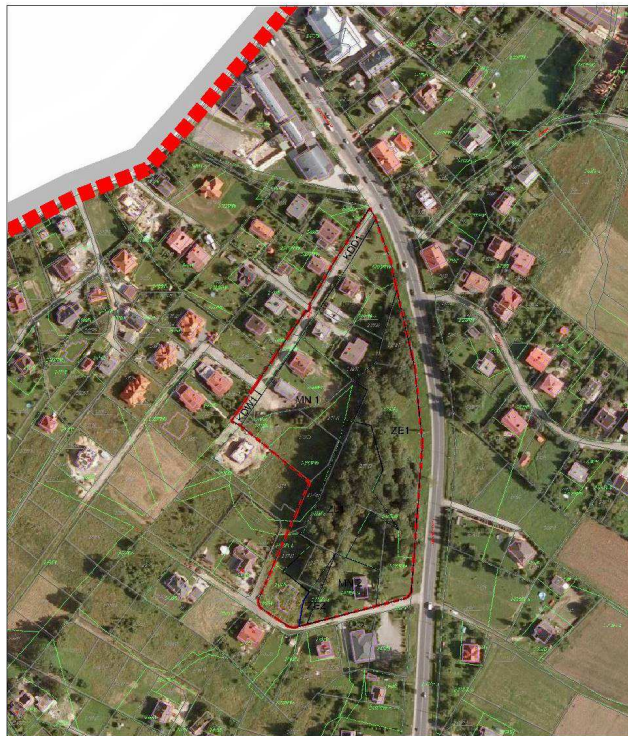
Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania stosunkowo wysokiej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Przy zastosowaniu powyższej metodologii określono jeden typ obszaru, które został wskazany na załączniku graficznym wraz z opisaniem potencjalnego oddziaływania i skutków realizacji ustaleń.

3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Teren objęty opracowaniem to fragment miejscowości Bystra, przy ulicy Niecałej i ulicy Szczyrkowskiej. Praktycznie teren otoczony jest istniejącymi terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej a od wschodu przylega do drogi wojewódzkiej nr 942 ulicy Szczyrkowskiej

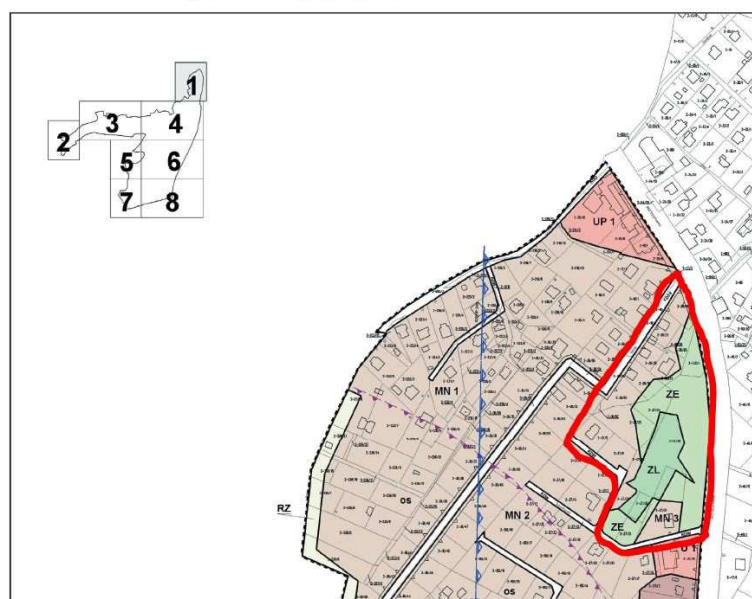
Rys. Mapa obszaru objętego projektem planu miejscowego.

Rys. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XLV/451/2010
Rady Gminy Wilkowice
z dnia 17 września 2010 r.

Załącznik Nr 1 - Rysunek planu w skali 1 do 2000 arkusz 1

4. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem

Stan środowiska obszaru objętego planem, a z uwagi na zakres przestrzenny zjawisk często gminy Wilkowice poddano analizie w oparciu o rozpoznanie terenowe oraz o zapisy opracowania ekofizjograficznego dla terenu gminy Wilkowice, prognozy oddziaływania na środowisko sporządzone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice oraz prognoz oddziaływania na środowisko sporządzone do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zasadniczą rolę w powiązaniach przyrodniczych terenu objętego planem miejscowym z terenami przyległymi stanowią tereny jeszcze niezabudowane od strony zachodniej które dalej łączą się z zwartymi kompleksami leśnymi. zlokalizowane od strony północnej i wschodniej. W przypadku pozostałych kierunków powiązania te zostały przerwane lub napotkały na istotną barierę w postaci istniejącej zabudowy i drogi wojewódzkiej.

4.1. Ukształtowanie powierzchni terenu

W podziale regionalnym według Kondrackiego (2001) omawiany teren zlokalizowany jest w podprovincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, w makroregionie Beskidy Zachodnie i położony jest na granicy mezoregionów: Kotlina Żywiecka i Beskid Mały. Analizowany obszar położony jest w zachodniej części gminy Wilkowice, w znaczących kompleksach leśnych. Ze względu na takie ukształtowanie otoczenie terenu pełni istotne funkcje ekologiczne, m.in. w funkcjonowaniu ponadlokalnych systemów przyrodniczych, obszar strategicznej ochrony ekologicznej i szczególnej ochrony wód powierzchniowych i podziemnych karpaccich dopływów Wisły, istotny w utrzymaniu przestrzennej ciągłości obszarów aktywnych biologicznie w Beskidach, Kotlinie Żywieckiej i na Pogórzu. Zabudowa Wilkowic stanowi główną barierę utrudniającą migrację organizmów z pomiędzy obszarami Beskidu Małego i Śląskiego (czyli o przebiegu równoleżnikowym). Natomiast tereny słabo zurbanizowane położone na większości analizowanego terenu pełnią ważną rolę w utrzymaniu przestrzennej ciągłości obszarów aktywnych biologicznie położonych na wschód i na zachód od przedmiotowego terenu i zapewniają migrację fauny i flory w kierunku równoleżnikowym. Najcenniejsze przyrodniczo fragmenty terenu lasy i zieleń wzdłuż cieków (zieleń wysoka i zieleń łąk).

Przedmiotowy teren znajduje się na granicy Kotliny Żywieckiej i Beskidu Małego, w dolinie rzeki Białej. Podłoże zbudowane jest z fliszu karpacciego. W budowie geologicznej obszaru gminy Wilkowice biorą udział głównie utwory kredy dolnej i górnej oraz trzeciorzędowe utwory fliszu karpacciego, czwartorzędowe utwory lessopodobne, zboczowe, deluwialne oraz czwartorzędowe utwory rzeczne (aluwia).

Występujące w obrębie przedmiotowego terenu utwory to:

- piaskowce i łupki istebniańskie;
- iły, gliny i piaski zwietrzelinowe;
- mułki, piaski i żwiry rzeczne;

W granicach terenu nie występują obszary osuwiskowe.

Sam teren opracowania projektu planu jest płaski. Rzędna terenu kształtuje się w okolicach od 410,0 m n.p.m. do 420,0 m n.p.m.

4.2. Budowa geologiczna

Podłoże zbudowane jest głównie z serii fliszu karpacciego. Na podstawie analizy literatury oraz materiałów kartograficznych stwierdza się, iż w budowie geologicznej obszaru gminy biorą udział głównie kredowe kredy dolnej i górnej oraz trzeciorzędowe utwory fliszu karpacciego, czwartorzędowe utwory lessopodobne, zboczowe, deluwialne oraz czwartorzędowe utwory rzeczne (aluwia).

Obszar o budowie płaszczowinowej ukształtowanej podczas orogenezy alpejskiej sfałdowany w postaci płaszczowin nasuniętych z południa na północ. Z południa nasunęły się wówczas kolejno płaszczowiny zbudowane z fliszu karpackiego - występujących na przemian ławic zlepieńców, piaskowców, mułowców i łowców oraz dodatkowo wapieni, margli i skał krzemionkowych. W miarę przesuwania się ku północy, wiek skał budujących płaszczowiny jest coraz starszy. Płaszczowinowa budowa Karpat fliszowych jest skomplikowana. W obrębie gminy wyższą jednostkę stanowi płaszczowina śląska, która tworzy pasma Beskidu Śląskiego i Beskidu Małego. Skały fliszowe płaszczowiny śląskiej wykazują jednostajny upad w kierunku południowym, stąd Bloki Beskidu Śląskiego i Beskidu Małego mają budowę monoklinalną. W obrębie płaszczowiny śląskiej wyróżnić można niższą płaszczowinę cieszyńską oraz wyższą płaszczowinę godulską. Płaszczowina godulska jest nieznacznie sfałdowana i tworzy centralną część Beskidu Śląskiego i Małego po dolinę Soły. Lokalnie doszło do powstania okien tektonicznych, w których spod płaszczowiny można śledzić jednostkę podległą. Na wschód od Beskidu Śląskiego i na południe od Beskidu Małego znajduje się wielkie, podwójne okno tektoniczne Żywca, w którym spod płaszczowiny godulskiej ukazuje się niższa płaszczowina cieszyńska, a spod niej - płaszczowina podśląska.

Występujące w obrębie gminy utwory to:

- piaskowce i łupki godulskie okresu kredy dochodzące do 1000 m głębokości - zajmują większą część gminy,
- piaskowce krośnieńskie oraz margle trzeciorzędowe,
- czwartorzędowe osady pochodzenia rzecznoego budujące tarasy rzeki Białki oraz przykrywające stoki zbudowane z piaskowców kredowych i trzeciorzędowych,
- utwory żwirowo - piaszczyste (plestoceny z okresu zlodowacenia krakowskiego i środkowopolskiego) ciągnące się wzdłuż rzeki Białki pasmem do 300 m szerokości,
- gliny o niewielkiej miąższości zalegające na zboczach w kotlinie Żywieckiej.

Utwory podłoża w procesie wietrzenia tworzą wietrzliny kamieniste zaglinione oraz wietrzliny spoiste. W dolnych partiach stoków oraz na zboczach dolin zalegają utwory zboczowe powstałe wskutek przemieszczania się materiału skalnego w dół stoku. Należą do nich rumosze łupków i piaskowców zaglinione gliną piaszczystą, gliną pylastą, gliną pylastą zwięzłą bądź iletą. Na powierzchniach płaskich występują warstwy mało spoistych glin pylastych oraz pyłów lessopodobnych, łatwo wchłaniających wodę (przy jednoczesnym drastycznym obniżeniu swoich parametrów nośnych). Utwory te swym składem mineralogicznym oraz granulometrycznym są analogiczne jak typowe lessy, grunty te jednakże w przeciwieństwie do lessów powstały w środowisku wodnym..

4.3. Warunki glebowe

W gminie występuje znaczne zróżnicowanie topologiczne, gatunkowe i rodzajowe gleb. Przestrzenna zmienność ich występowania uwarunkowana została urzeźbieniem terenu, właściwościami czynników glebotwórczych, warunkami klimatycznymi, stosunkami wodnymi oraz szatą roślinną.

Na terenach rolniczych występują:

- na terenach płaskich i zboczach o ekspozycjach południowych - gleby brunatne wylugowane lub kwaśne wytworzone z glin, piasków lub pyłów ilastych,
- na całym obszarze - gleby bielcowe i pseudobielcowe wykształcone w postaci glin lekkich, średnich lub ciężkich,
- w dnach większych dolin - mady brunatne wytworzone z osadów aluwialnych,
- w nieckowatych i płaskodennych dolinkach bocznych i obniżeniach terenowych - gleby brunatne namyte oraz gleby pochodzenia hydrogenicznego wykształcone pod wpływem nadmiernego uwilgotnienia.

Na terenach pokrytych roślinnością leśna dominują gleby skrytobielcowe, a także bielcowe właściwe i brunatne bielcowane związane z wprowadzeniem monokultur

świerkowych oraz fragmentarycznie brunatne kwaśne powstałe pod wpływem pierwotnych lasów liściastych.

Charakterystyka typów i gatunków gleb (w zależności od właściwości skały macierzystej):

- gleby pseudobielicowe i brunatne wyługowane i brunatne deluwialne wytworzone z lessów i utworów lessowatych wykształcone w postaci glin lekkich, średnich lub ciężkich, zalegających warstwą o miąższości 0,5 - 8,0 m na utworach fliszowych - najbardziej rozpowszechnione na terenie gminy - występują dużymi kompleksami w obrębie wierzchowin, szerokich płaszczewin lub na łagodnych stokach,
- gleby pseudobielicowe, brunatne właściwe i brunatne kwaśne wytworzone z glin powstałych ze zwietrzenia skał osadowych o spoiwie niewęglanowym, na piaskowcach i łupkach fliszowych - występują na stokach o średnich i wysokich spadkach,
- gleby aluwialne - mady brunatne o przewodzie różnych frakcji od gliniasto-piaszczystej do pylasto-piaszczystej, wytworzone z dolinnych glin i żwirów - występują przede wszystkim w dolinie Białej,
- gleby pochodzenia hydrogenicznego (torfowe, mułowo-błotne i murszowe) i glejowe (wytworzone z lessu i pyłu ilastego w warunkach środowiska stale podmokłego) - w sąsiedztwie cieków i bezodpływowych spłaszczeń podstokowych gdzie odpływ wody jest utrudniony.

Przeważające na terenie gminy gleby brunatne wytworzone z lessów charakteryzują się małym zróżnicowaniem składu mechanicznego w układzie pionowym, a zwłaszcza zawartością części koloidalnych; zróżnicowanie występuje w stopniu zakwaszenia (wierzchnie warstwy posiadają bardziej intensywne zakwaszenie niż środkowe i dolne). Gleby brunatne wietrzeniowe (deluwialne) o składzie mechanicznym glin pylastych średnich i ciężkich występują na stokach o większych spadkach, są silnie zakwaszone. Skład mechaniczny mad to gliny ciężkie i średnie, pyły ilaste, ropy pylaste. Cierpią na okresowe niedobory wilgoci, a część z nich jest stale dewastowana przez wody.

4.4. Warunki atmosferyczne

Analizowany obszar znajduje się w obrębie dzielnicy klimatycznej podkarpackiej charakteryzującej się mocno zróżnicowanym, piętrowym układem elementów klimatycznych. Występująca tu zmienność poszczególnych czynników klimatycznych zależy głównie od wysokości terenu nad poziom morza. Teren znajduje się w większości w piętrze klimatycznym umiarkowanie ciepłym ze średnią roczną temperaturą 8-10°C. Średnie opady wynoszą około 880 mm.

Za niekorzystne warunki klimatyczne, szczególnie w obszarach zabudowanych, można uznać:

silne wiatry fenowe, zwłaszcza w okresie wczesnej wiosny i późnej jesieni, które mogą osiągnąć

prędkość ponad 30m/s,

spóźnione przymrozki wiosenne oraz występowanie inwersji i mgieł w dolinach,

obfite opady śniegu zimą oraz długotrwałe, nawalne letnie opady deszczu.

Powietrze atmosferyczne jest jednym z ważniejszych komponentów środowiska a stan jego czystości może wywierać ujemny wpływ na zdrowie ludzi, roślin, zwierzęta oraz wartość użytkową gleby i wody. Ochrona powietrza jest zadaniem priorytetowym na terenie gminy Wilkowice. Głównymi źródłami zanieczyszczeń na omawianym terenie są:

niska emisja sektora komunalno – bytowego w przypadku terenów zabudowanych;

Komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (transport drogowy) dotyczą terenów położonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Na terenie Gminy Wilkowice nie występuje scentralizowany system grzewczy. Problem niskiej emisji związany jest przede wszystkim z zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw dla potrzeb ogrzewania budynków zlokalizowanych w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zgodnie z informacjami zawartymi w Programie Ochrony Środowiska w większość budynków jest ogrzewanych przestarzałymi systemami ogrzewania, zaopatrzonymi w kotły o mocach cieplnych do 100 kW. Stosowane urządzenia grzewcze są nieefektywne. Stosowane paliwo jest niskiej jakości - węgiel oraz odpady z jego przeróbki (muł węglowy) to najpopularniejsze nośniki energii wykorzystywane do ogrzewania gospodarstw. W konsekwencji, wiele trujących części lotnych, zawartych w spalonym węglu (smoły, popioły, toksyczne gazy, będące w 30% składnikami węgla) nie są spalane, lecz uwalniane bezpośrednio do atmosfery). Emisja komunikacyjna jest wynikiem przede wszystkim spalania paliw w silnikach samochodowych. Spaliny z układów wydechowych dostające się do powietrza atmosferycznego zawierają m.in. dwutlenek węgla, tlenki azotu, tlenki węgla i węglowodory – w tym benzen i aldehydy. Na terenie Gminy Wilkowice nie ma punktu pomiarowego monitoringu powietrza. Najbliższy taki punkt znajduje się w Żywcu. Wyniki pomiarów z tego punktu pomiarowego wskazują, że w tym rejonie średnie stężenie pyłu zawieszonego w 2011 r. wyniosło około 58,4 [mg/m³] (dopuszczalna norma wynosi 40 [mg/m³]). Średnie stężenie tlenków azotu wyniosło 55,0 [mg/m³] (dopuszczalna norma wynosi 30 mg/m³).

4.5. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym analizowany teren należy do zlewni rzeki Białej. Rzeka Biała jest prawobrzeżnym dopływem Wisły o długości 28,6 km i powierzchnia dorzecza 139 km². Ma źródła się na stokach Klimczoka na wysokości około 100 m n.p.m. Rzeka Biała jest uregulowana na długości około 25 km czyli od Bystrej (jako potok Biała na terenie gminy Wilkowice i dalej jako rzeka Biała) do ujścia do rzeki Wisły w Kaniowie. Jakość wód powierzchniowych badana jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w punktach monitoringu regionalnego. Związki biogenne oraz zanieczyszczenie bakteriologiczne to główne czynniki obniżające jakość wód powierzchniowych. Rzeka Biała została zaklasyfikowana jako rzeka o III kategorii czystości wód.

4.6. Wody podziemne

Obszar opracowania położony jest w Regionie Karpackim (XXIII), podregionie zewnętrznokarpackim (XXIII 1). Obszar ten charakteryzuje się występowaniem wód szczelinowych, w mniejszym stopniu szczelinowo – porowych w utworach fliszowych trzeciorzędu (paleogen) i kredy. Wodonośność tych poziomów jest ograniczona, nieznacznie wyższa na obszarze, gdzie w budowie geologicznej podłoża zaznacza się mniejszy udział piaskowców a większy utworów łupkowych, jednakże wydajność nie przekracza tutaj 2 m³/h. Opisany teren znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 447 o nazwie „Godula - Beskid Mały”. Jest to zbiornik kredowy szczelinowo-porowy, niezbyt zasobny, w sposób naturalny drenowany przez rzeki i podatny na zanieczyszczenia.

4.7. Warunki florystyczno-faunistyczne

Krajobraz gminy ma charakter leśno-rolniczy. Zasadniczą rolę odgrywają tu obszary lasów.

Flora

Do zbiorowisk nieleśnych występujących na terenie gminy Wilkowice należą:

- łąki świeże i pastwiska z rzędu Arrhenatheretalia,
- łąki wilgotne z rzędu Molinietalia,
- pastwiska z życią trwałą i grzebienią pospolitą *Lolio-Cynosuretum*,

- nadrzeczne zarośla wierzbowych i zalewnych łąk,
- zbiorowiska zaroślowe,
- oraz zbiorowiska antropogeniczne:
- nitrofilne zbiorowiska pól uprawnych,
- zbiorowiska miejsc wydeptywanych i ruderalnych.

Największe kompleksy roślinności półnaturalnej stanowią łąki. Występowanie zbiorowisk łąkowych związane jest głównie z dolinami potoków. Ciągom komunikacyjnym, zabudowie i nieużytkom towarzyszą wąskie pasy roślinności ruderalnej, w jej skład wchodzi m.in.: bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, trzcinnik piaszkowy *Calamagrostis epigeios*, szczaw tępolistny *Rumex obtusifolius*, podbiał pospolity *Tussilago farfara*. Do charakterystycznych zbiorowisk roślinnych gminy należą również kępy zakrzewień i zadrzewień śródpolnych, które są szczególnie istotne dla zachowania bioróżnorodności obszaru. Zadrzewienia i zakrzewienia, podobnie jak tereny leśne wpływają na równowagę ekologiczną, zatrzymują wodę i hamują erozję, są miejscem lęgowym wielu gatunków zwierząt: owadów, ssaków i ptaków, pełnią funkcje korytarzy ekologicznych oraz istotną rolę w krajobrazie gminy. Należy dążyć do zachowania istniejących śródpolnych zadrzewień i zakrzewień, a także do odbudowy niegdyś istniejących zbiorowisk (np. w dolinach cieków). Charakterystyczne oblicze nadają gminie również pola uprawne, towarzyszące nawet wysoko położonej zabudowie. Uprawia się głównie pszenicę, żyto, jęczmień, pszenżyto, buraki.

Fauna

Występowanie dużych powierzchni lasów stwarza warunki do bytowania licznych gatunków zwierząt. Faunę gminy tworzą więc gatunki związane ze zbiorowiskami leśnymi oraz otwartymi i wodnymi. W lasach żyje wiele gatunków ssaków, takich jak jelenie, sarny, daniela, dziki, kuny, zające, tchórze, łasice, gronostaje, jenoty. Występuje również wiele gatunków ptaków: bażant, kuropatwa, kaczki, bocian czarny, skowronek (siedliska polne i łąkowe), zimorodek, strzyżyk, słowik rdzawy, łożówka, jarzębatka (siedliska nadwodne), dzięcioł duży, dzięcioł szary, kowalik, jarząb gołębia, puszczyki (siedliska leśne). Wiele spośród wymienionych i niewymienionych powyżej gatunków, których występowanie stwierdzono na terenie gminy jest objętych ochroną.

W obszarze opracowania z uwagi na wielkość obszaru oraz jego zainwestowanie obserwować można przede wszystkim gatunki typowe dla obszarów zurbanizowanych z zastrzeżeniem, iż z uwagi na lokalizację całej Gminy Wilkowice występować mogą gatunki zwierząt z załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej występujące w Beskidzie Śląskim i Beskidzie Małym:

Ssaki wymienione w Załączniku II:

Beskid Śląski PLH240005: niedźwiedź brunatny, nocek duży, podkowiec mały, ryś, wilk, wydra.

Inne ssaki: borowiec wielki, *Crocidura suaveolens*, *Erinaceus europaeus*, gacek brunatny, gacek szary, *Glis glis*, koszatka, *Meles meles*, mroczek posrebrzany, mroczek poźłocisty, mroczek późny, *Mustela erminea*, *Mustela nivalis*, *Neomys anomalus*, *Neomys fodiens*, nocek Brandta, nocek rudy, nocek wąsatek, orzesznica, *Sciurus vulgaris*, smużka *Sorex alpinus*, *Sorex araneus*, *Sorex minutus*.

Ptaki wymienione w Załączniku II:

Beskid Śląski PLH240005: *Alcedo atthis*, *Bonasa bonasia*, *Bubo bubo*, *Ciconia nigra*, *Dendrocopos leucotos*, *Dendrocopos medius*, *Dryocopus martius*, *Ficedula albicollis*, *Ficedula parva*, *Glaucidium passerinum*, *Lanius collurio*, *Picoides tridactylus*, *Picus canus*, *Strix uralensis*, *Tetrao tetrix tetrix*, *Tetrao urogallus*, *Falco subbuteo*.

Gady i Płazy wymienione w Załączniku II:

Beskid Śląski PLH240005: kumak górski, kumak nizinny, traszka grzebieniasta, traszka karpacka.

Inne Gady i Płazy:

Beskid Śląski PLH240005: Anguis fragilis, Bufo bufo, jaszczurka zwinka, Lacerta vivipara, Natrix natrix, ropucha zielona, rzekotka drzewna, Salamandra salamandra, Triturus alpestris, Triturus vulgaris, Vipera berus, żaba jeziorkowa, żaba trawna, żaba wodna

Ryby wymienione w Załączniku II:

Beskid Śląski PLH240005: brzanka, głowacz białopłetwy, minóg strumieniowy,

Inne ryby: Cottus poecilopus

Bezkęgowce wymienione w Załączniku II:

Beskid Śląski PLH240005: biegacz urozmaicony, czerwoczyk nieparek, kozioróg dębosz, pachnica dębowa

Bezkęgowce inne:

Beskid Śląski PLH240005: Argynnis adippe, Bombus lapidarius, Bombus terrestris, Calosoma sycophanta, Carabus auronitens, Carabus coriaceus, Carabus intricatus, Carabus irregularis, Carabus linnei, Carabus nitens, Carabus violaceus, Cerambyx scopolii, Ceruchus chrysomelinus, Coenonympha tullia, Formica rufa, Limenitis populi, Melitaea diamina, modraszek alkon, modraszek arion, modraszek bagniczek, Papilio machaon, Polyommatus icarus.

Obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych

Na terenie gminy występują w całości lub części następujące obiekty i obszary objęte prawną ochroną: Park Krajobrazowy Beskidu Małego wraz z otuliną powołany Rozporządzeniem Nr 9/98 Wojewody Bielskiego z 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Małego (Dz. U. Woj. Bielskiego nr 9 poz. 110, z późniejszymi zmianami), oraz Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego wraz z otuliną powołany Rozporządzeniem Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, Dz. U. Woj. Bielskiego nr 9 poz. 111 z późniejszymi zmianami.

W obszarze objętym projektem planu żadna ze wskazanych form ochrony przyrody nie występuje. W najbliższym sąsiedztwie znajdują się tereny zabudowane budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi.

5. Informacje o projekcie planu

Projekt zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice w zachodniej części gminy w miejscowości Bystra (obręb Bystra Śląska), w rejonie ul. Niecałej i ul. Szczyrkowskiej jest skutkiem podjęcia uchwały inicjującej nr XXIII/200/2016 z dnia 22 czerwca 2016r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice w zachodniej części gminy w miejscowości Bystra (obręb Bystra Śląska), w rejonie ul. Niecałej i ul. Szczyrkowskiej.

5.1 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie. Ustalenia planu nie naruszają ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice” przyjęte uchwałą Rady Gminy Wilkowice Nr XXXVIII/396/2010 z dnia 14 stycznia 2010 roku oraz są zgodne z zapisami zawartymi w oraz są zgodne z zapisami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ z dnia 29 sierpnia 2016 r.. Zapisy planu są również spójne z zapisami zawartymi w Aktualizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Wilkowice na lata 2015-2016 z perspektywą do 2020.

5.2 Prezentacja projektu planu

Projekt planu miejscowego dotyczy fragment miejscowości Bystra, przy ulicy Niecałej i ulicy Szczyrkowskiej, obejmuje obszar o powierzchni około 2,31 ha.. Praktycznie teren otoczony jest istniejącymi terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej a od wschodu przylega do drogi wojewódzkiej nr 942 ulicy Szczyrkowskiej

W projekcie ustalono następujące przeznaczenia terenu:

- a) MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) ZL - tereny lasów,
- c) ZE - tereny zieleni nieurządzonej,
- d) KDD - tereny dróg dojazdowych,
- e) KDW - tereny dróg wewnętrznych,

Liniami rozgraniczającymi wyznaczono teren, dla którego ustalono przeznaczenia podstawowe, sposób zagospodarowania i użytkowania terenu, a także nakazy, zakazy i dopuszczenia.

Połączenie komunikacyjne terenu realizowane jest przez istniejącą drogę publiczną Niecałą.

5.3 Zapisy planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko

W projekcie planu minimalizację negatywnych wpływów na środowisko, podjęto poprzez wprowadzenie :

- „1) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem robót budowlanych związanych z komunikacją i infrastrukturą techniczną określonych w planie;
- 2) lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dopuszcza się na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 3) zakaz lokalizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii;
- 4) prowadzenie wyłącznie takiej działalności gospodarczej i usługowej, której uciążliwość dla środowiska powodowana przez hałas oraz zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby nie przekroczy wartości dopuszczalnych poziomów poza terenem, do którego prowadzący ją posiada tytuł prawny;
- 5) zakaz odprowadzania ścieków sanitarnych oraz wód deszczowych w sposób pogarszający stan gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych;
- 6) nakaz podczyszczania - przed odprowadzeniem do odbiornika - wód opadowych i roztopowych z parkingów i powierzchni szczelnych terenów produkcyjno - usługowych, zgodnie z przepisami Prawa wodnego;
- 7) nakaz odbioru i gromadzenia odpadów w systemie zorganizowanym, przy stosowaniu na całym obszarze jednolitych zasad - zgodnie z obowiązującymi przepisami;

Dla ochrony szczególnych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych przyjmuje się w obszarze uwarunkowania ustalone dla otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego utworzonego Rozporządzeniem Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998r. (Dz. Urz. Województwa Bielskiego Nr 10, poz. 111).”

Ponadto dla wyodrębnionych terenów na którym dopuszcza się zabudowę określono powierzchnię zabudowy do 30%, powierzchnię biologicznie czynną od 50% , wysokość zabudowy 12,0 i intensywność zabudowy do 0,5. Co powoduje, iż realizowana na tym terenie zabudowa będzie miała charakter ekstensywny.

6. Identyfikacja wpływu ustaleń planu na środowisko

6.1 Przewidywane oddziaływania na środowisko

Obszar opracowania to teren zabudowane oraz teren łąk i enklawy leśnej.

W celu poprawy jakości powietrza atmosferycznego w dokumentach związanych z ochroną środowiska opracowanych na potrzeby Gminy Wilkowice zaleca się wykorzystanie do ogrzewania budynków kotłowni lub indywidualnych urządzeń grzewczych działających na proekologiczne paliwa oraz zastosowanie urządzeń o wysokiej sprawności i niskiej emisyjności oraz wykorzystanie źródeł energii odnawialnej.

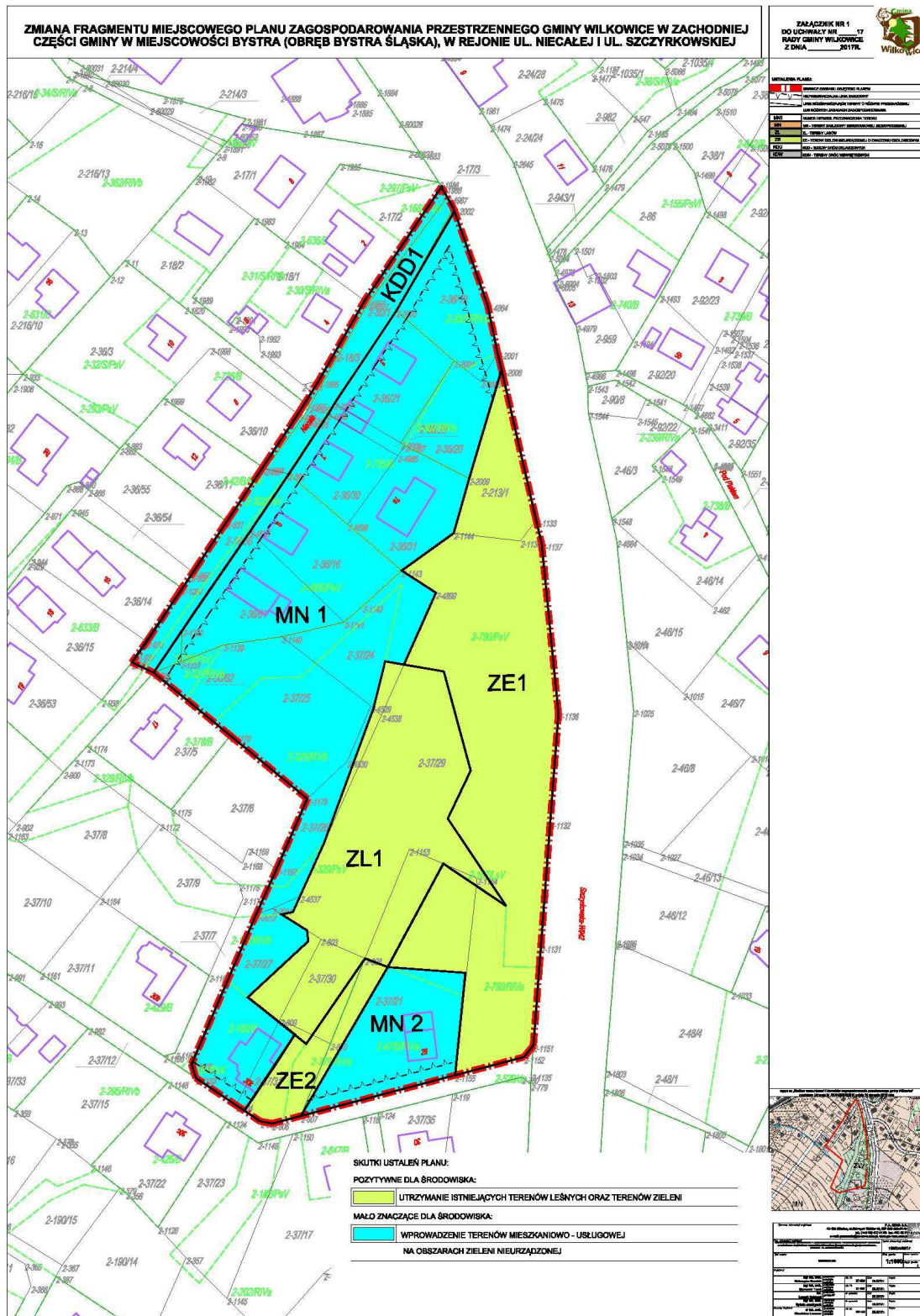
Zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska, w tym uchwały sejmiku województwa śląskiego na terenie planu nie dopuszcza się stosowanie urządzeń grzewczych o niskiej sprawności, które powodują wysoką tzw. „niską emisję”.

W celu ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych w dokumentach związanych z ochroną środowiska opracowanych na potrzeby Gminy Wilkowice zaleca się wprowadzenie zorganizowanego sposobu odprowadzania ścieków i wód opadowych oraz pełnoprofilowego ich oczyszczania. Zgodnie z przepisami odrębnymi nie powinno dopuszczać się do odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych, wód gruntowych i gruntu.

W zakresie odprowadzania ścieków ustalenia planu nakazują do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej zbiorczej lub jeśli nie ma technicznych możliwości jej realizacji to dopuszczają gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych oraz oczyszczalni przydomowych. Zakazuje się odprowadzania nie oczyszczonych ścieków do gruntu, wód powierzchniowych oraz do wód podziemnych.

Nieprawidłowa eksploatacja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków może potencjalnie prowadzić do przedostania się ścieków do środowiska wodno-glebowego, co może powodować jego zanieczyszczenie, jednak plan nie może zakładać tego typu działań. Prawidłowe stosowania tych rozwiązań powinno prowadzić do poprawy jakości wód gruntowych.

Rys. Prognoza oddziaływania na środowisko – rysunek. (pomniejszenie bezskalne)

6.3 Ocena istotności przewidywanych oddziaływań

Skutki możliwych oddziaływań zagospodarowania terenu w obszarze opracowania będą zależały od stopnia realizacji ustaleń projektu planu oraz przepisów z zakresu ochrony środowiska, jak również od przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju, ładu przestrzennego, wrażliwości terenów sąsiadujących, a także od kumulacji oddziaływań. Mając to na uwadze, poniższa tabela różnicuje skutki ustaleń projektu planu zmieniających aktualny sposób użytkowania powierzchni w zależności od:

– siły i kierunku oddziaływań:

(+) korzystnie wpływające na środowisko,

(0) neutralne wobec środowiska,

(-) negatywne dla środowiska, w stopniu: **1** - nieznacznym, **2** - umiarkowanym, **3** - znaczącym,

– czasu oddziaływania:

(K) krótkoterminowe,

(Ś) średnioterminowe,

(D) długoterminowe,

– trwałości:

(N) nieodwracalne,

(O) odwracalne,

– sposobu oddziaływania:

(B) bezpośrednie,

(P) pośrednie,

(W) wtórne.

Ustalenia projektu planu	Wpływ na komponenty środowiska						
	Powierzchnia ziemi	Zasoby kopalin	Wody	Powietrze i klimat	Szata roślinna	Obszary przyrodniczo cenne	Środowisko społeczne
MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	-1 DNB	0 DNB	-1 DNP	-1 DNB	-1 DNB	-1 DNB	+ DNB
ZE - tereny zieleni nieurządzonej,	+	0	+	+	+	+	0
ZL – tereny lasów	+	0	0	+	0	0	0
KDD - tereny dróg publicznych – drogi klasy dojazdowej,	-1 DNB	0 DNB	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	+ DNP
KDW – tereny dróg wewnętrznych,	-1 DNB	0 DNB	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	-1 DNP	+ DNP

Z powyższej tabeli wynika, że ustalenia projektu planu nie spowodują znaczących negatywnych skutków dla ludzi ani nie wpłyną znacząco na jakość powietrza i klimat. W terenach zabudowanych dojdzie do zniszczenia szaty roślinnej oraz zmieni się ukształtowanie powierzchni i stosunki wodne, jednak uwzględniając ustalenia projektu planu szczególnie powierzchnię biologicznie czynną umożliwi to minimalizację negatywnych oddziaływań. W dalszej części prognozy omówiono zasygnalizowane wyżej skutki ustaleń projektu przedmiotowego dokumentu na te komponenty środowiska, które będą podlegały niekorzystnym oddziaływaniom.

7. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego

Konsekwencją realizacji ustaleń projektu planu miejscowego będzie wprowadzanie dodatkowych ilości substancji i energii do środowiska, nieodwracalne przekształcanie powierzchni ziemi i zmiana stosunków wodnych. Aktualny stan zagospodarowania terenu opracowania oraz potencjalna wrażliwość poszczególnych komponentów środowiska, jak i całego ekosystemu na antropopresję, pozwala na przedstawienie spodziewanych skutków realizacji dopuszczonych projektem planu działań dla środowiska abiotycznego.

Przekształcenia powierzchni ziemi i gleb

Ustalenia planu spowodują ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych i zmniejszenie przestrzeni gleb oraz częściowo nieodwracalne przekształcenia rzeźby terenu. Będą to zmiany powodujące nieznaczny wpływ na występowanie gleb i charakter krajobrazu na tym obszarze, gdyż w stanie istniejącym był to teren zurbanizowany. Przekształcenia te będą trwałe i w większości nieodwracalne.

Obszar planu położony jest na terenie o korzystnych warunkach geotechnicznych gdzie ewentualne prace ziemne będą niezauważalne. Rzeźba terenu w granicach obszaru planu jest stosunkowo mało urozmaicona i nie przewiduje się większych działań makroniwelacyjnych. Rozwój zabudowy mieszkaniowej wraz z miejscami postojowymi i systemem komunikacji mogą spowodować możliwość pojawienia się lokalnych ognisk zanieczyszczeń gleb substancjami ropopochodnymi oraz osadami. Uciążliwości tego typu powinny być jednak bardzo niewielkie i nie będą czynnikami zmieniającymi właściwości wód gruntowych na terenie gminy.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na przestrzeń produkcyjną gleb na obszarze całej gminy, z powodu nieznacznego obszaru jak również z na pozostawienie dużej powierzchni terenów biologicznie czynnych – tj. 50%.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Ustalenia planu zobowiązują do odprowadzania ścieków i wód opadowych i roztopowych do kanalizacji, a w przypadku jej braku do zbiorników bezodpływowe lub przydomowych oczyszczalni ścieków. Mogą to być czynniki grożące zanieczyszczeniem wód, jednak przy prawidłowej eksploatacji nie powinno dochodzić do zanieczyszczenia wód gruntowych i gruntu. Ta część Bystrej jest obszarem wskazanym w ramach strefy aglomeracji wyznaczonej na potrzeby budowy zbiorczego systemu odprowadzania ścieków, w związku z powyższym rozwiązania indywidualne, lokalne związane z odprowadzeniem ścieków w przyszłości nie będą podstawowymi elementami gospodarki ściekami.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego oddziaływania ustaleń planu na środowisko wodne.

Zanieczyszczenie powietrza

Na obszarze planu ilości obiektów emitujących substancje do powietrza będzie na tyle mała, że nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń głównych zanieczyszczeń w cyklu rocznym. Lokalnie uciążliwe mogłyby być emisje z lokalnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi jednak zmiany przepisów oraz wejście w życie uchwały sejmiku województwa śląskiego, wymusza stosowanie technologii o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu na jakość powietrza ustaleń projektu planu. Zwiększona emisja do atmosfery nie powodująca przekroczeń dopuszczalnych poziomów głównych zanieczyszczeń będzie wynikiem zabudowy mieszkaniowej ekstensywnej.

Klimat akustyczny

Źródłem hałasu będą tereny komunikacji kolejowej i samochodowej zlokalizowane poza obszarem planu. Realizacja ustaleń planu, a więc zabudowa o charakterze mieszkaniowym będzie generować dodatkowy ruch samochodowy, co związane jest ze zwiększoną emisją

hałasu i pogorszeniem standardu klimatu akustycznego. Jego wartości nie powinna jednak przekraczać dopuszczalnych poziomów i nie powinny stanowić uciążliwości, z uwagi na niewielkie nie przekraczające 10 pojazdów na dobę potoki ruchu.

Promieniowanie niejonizujące

Wśród zidentyfikowanych, szkodliwych dla środowiska, rodzajów promieniowania powodowanego przez działalność człowieka, wyróżnia się promieniowanie niejonizujące, pojawiające się wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp.

W przedstawionym do oceny planie zagospodarowania przestrzennego dostawa energii elektrycznej realizowana będzie w oparciu o istniejący układ sieci i urządzeń elektroenergetycznych. Przewiduje się również realizację linii kablowych podziemnych, nie wykluczając możliwości realizacji napowietrznych linii energetycznych oraz lokalizację nowych stacji transformatorowych na działkach wydzielonych, będących we władaniu dostawcy energii, w terenach zielonych, bądź w granicach terenów pozostałych funkcji.

Skutki emisji gazów i pyłów do atmosfery

Projekt planu wprowadza przeznaczenie – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - które mogą powodować emisję pyłów – przede wszystkim w zakresie stosowanych systemów grzewczych. Emisja pyłów nie powinna jednak znacząco wpływać na warunki arosanitarne powietrza atmosferycznego i z punktu widzenia długoterminowych skutków będzie obojętna dla stanu atmosfery, gdyż będzie neutralizowana w dużej mierze przez otaczające zwarte tereny zielone.

Wpływ na klimat lokalny

Planowana zabudowa będzie miała nieznaczny wpływ na modyfikację klimatu lokalnego, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Pojedyncza zabudowa mieszkaniowa, przy przyjętych parametrach zabudowy nie powinna ograniczać przewietrzania oraz nie będzie prowadzić do rozwoju wyspy ciepła. Nie prognozuje się zmian klimatu lokalnego.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ustalenia projektu planu nie przewidują wprowadzania na teren objęty opracowaniem obiektów ani materiałów mogących być potencjalną przyczyną nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska.

Ryzyko wystąpienia zagrożeń naturalnych

Ustalenia projektu planu nie stwarzają ryzyka wystąpienia katastrof budowlanych z uwagi na lokalizację zabudowy na terenach masowych ruchów ziemi ani też zwiększenia narażenia na szkody powodziowe i podtopienia.

Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy oraz obszary chronione w tym Natura 2000

Na obszarze planu nie stwierdzono występowania cennych przyrodniczo siedlisk roślinnych i zwierzęcych. Są to obszary łąk i zurbanizowane. Obszar ten charakteryzuje się przeciętną bioróżnorodnością. Funkcjonowanie obecnie obszaru opracowania jako terenu otwartego sprawia, że obszar ten może być penetrowany przez zwierzęta i gryzonie, ale także ptaki. Nie są to jednak główne obszary ekologiczne w strukturze gminy dlatego należy przypuszczać, że ich zabudowanie nie spowoduje zauważalnych zmian w jakości środowiska przyrodniczego. Nie są to także obszary powiązane funkcjonalnie z terenami chronionymi w obszarze Natura 2000.

Nie prognozuje się bezpośredniego wpływu na różnorodność biologiczną. Nie prognozuje się negatywnego wpływu na zachowanie siedlisk roślinnych. Pośrednio może wystąpić presja antropogeniczna przebywających na terenie ludzi (wydeptywanie, niszczenie, zrywanie, etc.). Nie prognozuje się znacznego negatywnego wpływu ustaleń planu na faunę. Wprowadzenie zabudowy i presja antropogeniczna może wpływać na przemieszczenia migracyjne części zwierząt w inne rejony.

Ocena zmian w krajobrazie

Ustalenia planu w zakresie ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniają utrzymanie skali zabudowy (ograniczenie wysokości zabudowy do 12,0 m), charakteru zabudowy. Stwarza to możliwość harmonijnego zagospodarowania całego obszaru, co korzystnie wpływa na walory krajobrazowe.

Wpływ na zabytki

Na terenie opracowania brak jest obiektów podlegających ochronie kulturowej.

Dobra materialne

Ustalenia planu nie spowodują strat materialnych, rozumianych w tej prognozie jako dodatkowe nakłady poniesione przez osoby trzecie, konieczne na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska lub inne szkody dające się wyrazić w pieniądzu.

Wpływ na zdrowie ludzi

Rozwój zabudowy mieszkaniowej zwiększy zasięg uciążliwości z tym związanych (m.in. emisje zanieczyszczeń powietrza, emisje hałasu, ograniczenie powierzchni otwartych i terenów zieleni) i zwiększy także liczbę użytkowników, którzy mogą być narażeni na te uciążliwości. Jednak z uwagi na skalę obszaru i przyjęte wskaźniki urbanistyczne wpływ na zdrowie ludzi będzie niezauważalny. Wprawdzie o zdrowiu człowieka decyduje dużo innych uwarunkowań i osobnicza odporność na choroby, ale np. zaburzenie snu w wyniku uciążliwego hałasu, trwające przez długi czas, może odbić się na kondycji zdrowotnej mieszkańców to warunki zamieszkiwania w sąsiedztwie terenu objętego planem nie będą nie korzystne dla ludzi a ewentualne uciążliwości będą nieznaczne.

Oddziaływania rozwiązań planu na środowisko bezpośrednie i pośrednie, średnio i długo terminowe, stałe i chwilowe, wtórne i skumulowane

Projekt planu zakłada poszerzenie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej z usługami.

Tereny zabudowane wpływają bezpośrednio na środowisko. Jest to związane z emisją zanieczyszczeń w tym zanieczyszczeń do powietrza, w efekcie spalania paliw w celach grzewczych i procesów technologicznych, powstawaniem odpadów i ścieków sanitarnych, koniecznością przeprowadzania niwelacji terenu, usunięciem występującej na terenie roślinności i zastąpieniem powierzchni do tej pory biologicznie czynnej powierzchnią zabudowaną lub utwardzoną. Wprowadzanie nowej zabudowy, powodując zwiększenie ruchu samochodowego, wiąże się także z koniecznością rozbudowy systemu komunikacji i jeszcze większym oddziaływaniem na środowisko. Zabudowa oddziałuje również na zwierzęta – poprzez likwidację zajmowanych do tej pory siedlisk i utrudnianie migracji.

Jednakże, ze względu na fakt, że część terenów sąsiadujących z planem jest już zabudowana, należy zauważyć, że analogiczne oddziaływania już występują w terenie.

Oddziaływanie krótkoterminowe związane będzie z realizacją ustaleń planu – budową budynków i rozbudową sieci infrastruktury technicznej. Będzie to związane przede wszystkim z emisją hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza, związanych z pracą urządzeń wykorzystywanych do budowy i transportem materiałów.

Wszystkie wyżej opisane oddziaływania będą się w większym lub mniejszym stopniu kumulować w środowisku. O ile oddziaływanie pojedynczych realizacji zabudowy mieszkaniowej nie będzie miało znaczącego wpływu na środowisko, o tyle ich kumulacja może wywołać zauważalne skutki. W takim przypadku dojdzie do wyraźnego w obszarze objętym planem spadku udziału terenów biologicznie czynnych, pociągającego za sobą zmiany w krajobrazie i zmniejszony spływ wód do gruntu. Jednakże z poziomu całej gminy zmiany te będą miały jedynie lokalny charakter, niewpływający generalnie na charakterystykę systemu przyrodniczego gminy.

Tabela 7. Charakterystyka głównych typów oddziaływań projektu planu

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	-wzrost poziomu hałasu w związku z pracami budowlanymi przy budowie obiektów kubaturowych i dróg -pylenie związane ze składowaniem materiałów sypkich -emisja spalin związana z pracą maszyn i transportem materiałów budowlanych -zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej	-wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych -wzrost ilości wytwarzanych odpadów -wzrost emisji hałasu drogowego i bytowego -przekształcenie powierzchni ziemi związane z makroniwelacją terenu pod obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie
pośrednie	brak znaczących oddziaływań	-generowanie dodatkowego ruchu pojazdów przez nowo powstające budynki i zagospodarowanie - synantropizacja większej powierzchni zbiorowisk roślinnych w miarę wzrostu powierzchni zabudowy
wtórne	brak znaczących oddziaływań	brak znaczących oddziaływań
skumulowane	brak znaczących oddziaływań	-zmiana jakości powietrza w wyniku kumulowania się emisji z poszczególnych emitatorów
krótkoterminowe	-hałas powstający w wyniku prac budowlanych -zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi -powstawanie odpadów budowlanych	brak znaczących oddziaływań
długoterminowe	-zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej	-zmiany ukształtowania powierzchni terenu -możliwe zmiany w strukturze przyrodniczej obszaru
stałe	-zmiany ukształtowania powierzchni terenu -zwiększenie natężenia ruchu drogowego	-zmiany ukształtowania powierzchni terenu -zwiększenie udziału powierzchni utwardzonych -ograniczenie udziału powierzchni biologicznie czynnej -zwiększenie natężenia ruchu drogowego

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
chwilowe	-powstawanie odpadów budowlanych	brak znaczących oddziaływań

8. Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej

Konwencja o różnorodności biologicznej przyjęta w 1992 roku podczas konferencji w Rio de Janeiro definiuje bioróżnorodność, jako zróżnicowanie wszystkich organizmów żywych występujących na ziemi. Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.), ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Obszar będący przedmiotem ustaleń projektu planu jest wolny od występowania gatunków i siedlisk, których wyginięcie mogłoby wyrzeć negatywny wpływ na lokalną bioróżnorodność Siedliska sąsiadujących lasów i łąk nie zostaną zdegradowane, zachowany zostanie skład gatunkowy charakterystyczny dla zbiorowisk leśnych obszarów przyległych, a w dłuższej perspektywie dojdzie do zasymilowania nowej zabudowy ze środowiskiem naturalnym co ma obecnie miejsce w przypadku istniejącej zabudowy.

8.1 Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla form ochrony przyrody i krajobrazu

Obszar opracowania planu nie znajduje się w obszarach objętych ochroną jak również z nimi nie sąsiaduje.

8.2 Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej

Pomimo pewnych połączeń przyrodniczych z otaczającymi elementami regionalnego systemu przyrodniczego szczególnie otwartymi terenami rolnymi, działalność prowadzona na tym terenie nie wpłynie istotnie na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Jest to teren częściowo już przeobrażony z elementami synantropizacji. Nie dochodzi na tym terenie do przerwania ciągów ekologicznych, a tym samym stworzenia barier dla bytującej tu flory i fauny.

8.3 Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze

Ustalenia planu nie spowodują znaczących oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze. Teren opracowania takich siedlisk nie obejmuje.

8.4 Ocena wpływu na rośliny

Ustalenia planu nie będą znacząco oddziaływać na tutejszą florę. Bezpośrednio zniszczony zostać może fragment zbiorowiska nie mający większego znaczenia pod względem botanicznym. Jest to fitocenoza rozpowszechniona w Wilkowicach.

8.5 Ocena wpływu na zwierzęta

Założenia dokumentu planistycznego nie będą miały znaczącego wpływu na tutejszą faunę. Stąd należy uznać iż nie zostanie tutaj przerwany żaden szlak migracyjny. Nie przewiduje się uszczuplenia miejsc żerowania i miejsc lęgowych. Na terenie objętym planem nie stwierdzono stanowisk chronionych gatunków zwierząt.

8.6 Ocena wpływu na bioróżnorodność

Wprowadzanie do środowiska antropogenicznych stresorów: przekształcanie powierzchni ziemi, emisja zanieczyszczeń do powietrza, zanieczyszczenie wód i gleb, nadmierna penetracja środowiska, są bezpośrednią przyczyną zmniejszania się różnorodności biologicznej. Powodują one uproszczenie struktury i zakłóceniem funkcjonowania zbiorowisk organizmów w

stopniu zależnym od nasilenia bodźca. W przedmiotowym planie zagospodarowania stworzono warunki do ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na różnorodność biologiczną rejonu opracowania.

9. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

W obszarze planu, jak i na terenach sąsiednich brak jest obszarów Natura 2000.

10. Ocena rozwiązań projektu planu

10.1. Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Wilkowice zakłada takie kształtowanie rozwoju zabudowy w obszarach cennych przyrodniczo aby powstały one zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, zasadami wynikającymi z ochrony środowiska i przyrody. Każde zainwestowanie winno w możliwie niewielkim stopniu powodować uszczuplenia walorów przyrodniczo środowiskowych. Wszelkie negatywne oddziaływania na środowisko nie powinny wychodzić poza granice działki, na której powstały. W planowanych strefach terenów zainwestowanych należy dbać o duży udział powierzchni biologicznie czynnej. Warunki te są spełnione w przedmiotowym projekcie planu.

10.2. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym istotne z punktu widzenia spójności działań proekologicznych zostały uwzględnione w następujących dokumentach:

- 1) Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 (Monitor Polski z 2012 r. poz. 252),
- 2) Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności (Monitor Polski, 2013 r.),
- 3) Strategia na rzecz odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (Monitor Polski z 2017 r. poz. 260),
- 4) Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016 (Monitor Polski z 2009 r. Nr 34, poz. 501),
- 5) II Polityka ekologiczna państwa (2000 r.),
- 6) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- 7) Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (Monitor Polski z 2011 r. Nr 36, poz. 423),
- 8) Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - Dyrektywa 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r.,
 - Dyrektywa 98/15/WE z dnia 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywa 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów,
 - Dyrektywa 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
 - Dyrektywa 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony dzikich ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,

- 9) konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską - dokumenty rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiące podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych, m. in.:
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z dnia 13 listopada 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
 - Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk z 19 września 1979 r.,
 - Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z dnia 9 maja 1992 r. (Kioto) wraz Protokołem z Kioto z 11 grudnia 1997 r.,
 - Konwencja Ramsarska o obszarach wodno - błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego z dnia 2 lutego 1971 r. ze zmianami z Paryża (1982 r.) i Regina (1987 r.),
 - Konwencja o różnorodności biologicznej z dnia 5 czerwca 1992 r. (Rio de Janeiro),
 - Protokół montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową z dnia 16 września 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.),
- 10) Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań – o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia,
- 11) Krajowy program zwiększania lesistości – instrument polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości,
- 12) Krajowy plan gospodarki odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych,
- 13) Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych – program rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym, pozwalający na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych; dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, z których ujmowane są wody; zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Analizując zgodność ustaleń projektu planu z celami ochrony środowiska określonymi w dokumentach nadrzędnych, wzięto pod uwagę zapisy Polityki Ekologicznej Państwa (PEP) w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 przyjętej uchwałą z dnia 22 maja 2009 roku (MP z 2009 r. Nr 34, poz. 501). Zapisy tego dokumentu przyjmują priorytety ustalone na szczelbu Unii Europejskiej dotyczące:

- przeciwdziałaniu zmianom klimatu i globalnemu ociepleniu,
- ochrony przyrody i bioróżnorodności,
- środowiska naturalnego, zdrowia i jakości życia,
- zasobów naturalnych i gospodarki odpadami (recykling).

Instrumentem realizacji PEP na poziomie lokalnym jest gminny program ochrony środowiska. Dla gminy Wilkowice obowiązuje Program ochrony środowiska gminy Wilkowice na lata 2005-2016 z perspektywą do roku 2020.

Główne cele zawarte w koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju to:

- przyjęcie nadrzędnej zasady zrównoważonego rozwoju,
- eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonizowanie z zagospodarowaniem,

- ochrona zasobów wodnych poprzez prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach,
- ochrona dolin rzecznych reprezentujących bogactwo przyrody oraz spełniających funkcje korytarzy ekologicznych, oczek wodnych i terenów wodno-błotnych,
- tworzenie warunków dla ochrony i rozwoju terenów zielonych wewnątrz i wokół miast oraz zagospodarowanych terenów rekreacyjnych,
- zahamowanie procesów degradacji oraz przywrócenie wartości środowiska przyrodniczego na obszarach o szczególnym jego zniszczeniu lub zubożeniu przez urbanizację, melioracje osuszające oraz regulacje rzek,
- określenie obszarów wymagających ograniczenia działalności inwestycyjnej i gospodarczej,
- określenie złóż surowców mineralnych, których eksploatacja nie może być uruchomiona, jeżeli może naruszać inne zasoby przyrody, istotne części lub całość systemu ekologicznego,
- uwzględnienie ekologicznych podstaw polityki przestrzennej w stosunku do transportu poprzez wskazanie obszarów do preferencji prośrodowiskowego transportu i nasycenie odpowiednim transportem obszarów o szczególnych walorach społecznych, realizacje na przebiegu korytarzy ekologicznych przepustów drogowych umożliwiających migracje fauny, odpowiednie trasowanie autostrad z ominięciem obszarów o cennych walorach przyrodniczych,
- stopniowe rozszerzanie i utrwalanie dobrej kondycji ekologicznej obszarów o walorach przyrodniczych objętych ochroną prawną,
- powszechne i współzależne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz programach przedsięwzięć publicznych o znaczeniu ponadlokalnym,
- promowanie ekologicznych kierunków i form w wybranych dziedzinach i obszarach (ekoturystyka, ekoroelnictwo, ekosadownictwo),
- zlikwidowanie zagrożenia ekologicznego w obszarach o przekroczonych normach zanieczyszczeń,
- ochrona różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych, które stanowią główny potencjał przyrodniczy kraju
- ustanowienie obowiązkowej komasacji gruntów realizowanej w oparciu o pomoc państwa, podporządkowanej działalności przeciwoerozyjnej na najlepszych glebach oraz najbardziej podatnych na erozję wodną lub podjęcie innych skutecznych środków gwarantujących odpowiednie ich zabezpieczenie przed erozją,
- zahamowanie rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na tereny o wysokich walorach krajobrazowych,
- ochrona jako „dziedzictwa ludzkości” zanikających krajobrazów (mozaiki ekosystemów leśnych, łąkowych, polnych oraz związanych z osadnictwem),
- priorytetowe traktowanie tworzenia korytarzy ekologicznych w trakcie realizacji programów zwiększania lesistości,
- ochrona i wykorzystanie rodzimej różnorodności biologicznej w programach rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Głównym celem Długookresowej strategii trwałego i zrównoważonego rozwoju jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska oraz przywracaniu równowagi na obszarach dewastacji i degradacji przyrodniczej. Głównym założeniem rozwojowym strategii jest utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody, a także zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Ponadto strategia zaleca:

- uwzględnić w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- pomoc państwa dla działalności proekologicznej, rekultywacji terenów i zasobów skażonych, dla czynnej ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- przestrzeganie prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty,
- zapewnienie równego dostępu do środowiska i jego zasobów,
- zapewnienie konkurencyjności wykorzystania zasobów odnawialnych i recyklingu surowców,
- zapewnienie swobodnego transferu technologicznego i inwestycji proekologicznych,
- uwzględnienie zagadnień środowiskowych w opracowywanych politykach i programach sektorowych szczebla krajowego i regionalnego.

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 zakłada:

- ochronę przyrody, poprzez zachowanie bogatej różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną,
- ochronę i zrównoważony rozwój lasów, z uwzględnieniem racjonalnego użytkowania zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego,
- racjonalizację gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej. Naczelnym zadaniem będzie dążenie do maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych na cele przemysłowe i konsumpcyjne, zwiększenie retencji wodnej oraz skuteczna ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniem,
- ochronę powierzchni ziemi, w tym: rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego, przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne, zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą,
- gospodarowanie zasobami geologicznymi, poprzez racjonalizację zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją,
- dalszą poprawę stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi w kraju instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska,
- w zakresie ochrony powietrza - dotrzymanie ustalonych w dokumentach unijnych limitów emisji do powietrza,
- w zakresie ochrony wód - utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków,
- w zakresie gospodarki odpadami utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych

odpadów od wzrostu gospodarczego kraju, znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska, eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów, pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych,

- w zakresie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych - dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe. Podobny jest też cel działań związanych z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- w zakresie substancji chemicznych w środowisku - stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnego z zasadami Rozporządzenia REACH.

Polityka ekologiczna państwa wyznacza cele i kierunek działań na szczeblu lokalnym, ustalając:

- wprowadzenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii do wojewódzkich i powiatowych programów zrównoważonego rozwoju, a także do wojewódzkich, powiatowych i gminnych planów energetycznych oraz do planów zagospodarowania przestrzennego,
- zapobieganie powstawaniu odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów „u źródła”, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów niewykorzystanych,
- przywracanie wodom podziemnym i powierzchniowym właściwego stanu ekologicznego, a przez to zapewnienie między innymi odpowiednich źródeł poboru wody do picia,
- wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem i promieniowaniem niejonizującym, z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wokół lotnisk, terenów przemysłowych, urzędzeń elektroenergetycznych, radiokomunikacyjnych i radiolokacyjnych oraz głównych dróg i szlaków kolejowych wszędzie tam, gdzie przekraczany jest poziom hałasu wynoszący 55dB w porze nocnej i gdzie jest rejestrowane przekroczenie dopuszczalnych poziomów promieniowania niejonizującego.

Wymienione powyżej cele znalazły odzwierciedlenie w projekcie zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice w zachodniej części gminy w miejscowości Bystra (obręb Bystra Śląska), w rejonie ul. Niecałej i ul. Szczyrkowskiej.

Projekt planu nie wprowadza ustaleń będących w sprzeczności z założeniami Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020). Głównym celem SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Realizacji tego celu służą sformułowane cele szczegółowe:

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich,
- rozwój transportu w warunkach zmian klimatu,
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu,
- stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu,
- kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Zapisy projektu planu miejscowego uwzględniają cele SPA 2020 w zakresie kształtowania zagospodarowania przestrzennego oraz stosowania technologii i rozwiązań przyjaznych środowisku i wspierających ochronę jego zasobów.

W świetle powyższych wskazań, mając na uwadze projektowany sposób zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem, należy stwierdzić, iż oceniany projekt planu miejscowego uwzględnia cele ochrony środowiska określone w dokumentach nadrzędnych.

10.3 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi

Projekt przedmiotowego dokumentu nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować zagrożenia dla środowiska, niekorzystnych z punktu widzenia oddziaływania na zdrowie ludzi.

10.4 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Projekt zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice w zachodniej części gminy w miejscowości Bystra (obręb Bystra Śląska), w rejonie ul. Niecałej i ul. Szczyrkowskiej wprowadza na części terenów nowy sposób zagospodarowania w postaci terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dla terenu planu stworzono przepisy skutecznie ograniczające jego wpływ na środowisko przyrodnicze, teren objęte planem nie będzie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

11. Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym aktem prawa miejscowego umożliwiającym kontrolowany i zrównoważony rozwój gminy i jej poszczególnych jednostek urbanistycznych. Plan miejscowy określa ramy przestrzennego zagospodarowania poszczególnych przeznaczeń terenów oraz dopuszczalne ustalenia na nich stając się instrumentem rozwoju przestrzennego, ale także gospodarczego i społecznego gminy. Brak realizacji ustaleń projektu planu może przyczynić się do zakłócenia ładu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Zachowanie ładu przestrzennego, to jedno z najważniejszych zadań gminy prowadzące do podniesienia jakości życia.

Zaproponowanie tzw. wariantu alternatywnego tzn. sytuacji braku realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego poprzez pozostawienia obszaru w dotychczasowym stanie prawnym nie powinien spowodować krótkoterminowo negatywnych zmian. Nie można jednak wykluczyć sytuacji w której może dojść do niekontrolowanego rozwoju zabudowy mieszkaniowej, a tym samym do wzrostu zanieczyszczeń, pogłębiania się synantropizacji zbiorowisk roślinnych, zagęszczenia linii przesyłowych energii elektrycznej, wzrostu ilości odpadów i odprowadzalników ścieków.

W projekcie planu stworzono zapisy uwzględniające cele ochrony środowiska ustanowione zarówno na poziomie krajowym (Ustawa o ochronie przyrody), jak i na szczeblu lokalnym (Program ochrony środowiska) oraz ustalono zasady zrównoważonego rozwoju obszaru.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu

W związku z faktem, że wprowadzenie w życie ustaleń planu przyniesie w efekcie przemiany środowiskowe, stan środowiska należy objąć stałą kontrolę w celu zidentyfikowania i ograniczania skutków najbardziej niekorzystnych.

Ponieważ z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika obowiązek wykonania przez organ wykonawczy gminy oceny aktualności studium i planów

zagospodarowania przestrzennego, proponuje się, aby analizę skutków realizacji postanowień planu wykonać w ramach tej oceny. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu. Należałoby zwrócić szczególną uwagę na realizację zmiany planu w zakresie urządzania zieleni, krajobrazu i zachowania powierzchni biologicznie czynnej ustalonej w planie.

Aktualnie w granicach omawianego terenu nie jest prowadzony monitoring stanu powietrza atmosferycznego, czy hałasu. Jakość wód największych zbiorników określana jest na podstawie badań monitoringowych prowadzonych przez WIOŚ i Sanepid.

W zakresie skutków oddziaływania na środowisko realizacji projektowanego zagospodarowania terenu, za wystarczający przyjmuje się system monitoringu państwowego realizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano lub będą wydawane Decyzje o uwarunkowaniach środowiskowych monitoring określony został w decyzji środowiskowej.

13. Dokumenty uwzględnione przy sporządzaniu prognozy

1. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 353 z późn. zm.);
2. Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 519);
3. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz. 2134 z późn. zm.);
4. Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 788);
5. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz.909 z późn. zm.);
6. Ustawa prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 469);
7. Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2016 poz. 1131);
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 112);
9. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003, Nr 192, poz. 1883);
10. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. 2012, poz.463).
11. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice” przyjętego Uchwałą Nr XXXVIII/396/2010 z dnia 14 stycznia 2010 roku
12. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby opracowań z zakresu planowania przestrzennego w gminie Wilkowice. Wyk. Biuro Planowania Przestrzennego Spółka Z.O.O, Bielsko-Biała, 2009
13. „Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla czterech terenów położonych w granicach administracyjnych gminy Wilkowice”. Wyk. firma EKOID, Katowice, 2011.
14. „Program Ochrony Środowiska gminy Wilkowice” Wyk. Beskidzki Fundusz Ekorozwoju S.A., Bielsko-Biała, 2004.
15. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.
16. Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna. PWN, Warszawa;
17. Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Katowice, w skali 1:50 000;
18. Mapa hydrogeologiczna Polski, Arkusz Bielsko – Biała, skala 1: 50 000
19. Mapa hydrograficzna Arkusz Bielsko – Biała, w skali 1:50 000;
20. Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
21. Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
22. Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;